

זוהר היומי

זוהר בראשית – דף קל"ט ע"ב

פרשת תולדות

◆ הקטע מתחיל בדף הקודם (קל"ט ע"א) ומסתיים בדף זה ◆

טקסט הזוהר

דִּילִיָּה, בְּהִהוּא סְטָרָא דְּאַתְדִּפֵּק בֵּיהּ, וּבִגִּין כֶּךָ עֲבַד תְּבַשְׁלִין סוּמְקִין. עֲדָשִׁים, תְּבַשְׁלִין סוּמְקָא, דְּתְבַשְׁלִילָא דָא מִתְּבַר חִילָא וְתוּקָפָא דְדָמָא סוּמְקָא בִּגִין לְתַבְרָא תוּקָפִיהּ וְחִילִיהּ. וּבִגִּין כֶּךָ, עֲבַד לִיהּ בְּחֻכְמָתָא, כִּהִהוּא גִּוּוֹנָא סוּמְקָא.

תרגום לעברית

בֹּא רְאָה, [פעם אחת היה יושב רבי שמעון ושאר החברים, נכנס לפניו רבי אלעזר בנו, אמרו לרבי שמעון, דבר גדול רצינו לבקש לפניך בענינם של יעקב ועשו, איך לא רצה יעקב לתת לעשו תבשיל עדשים עד שמכר לו את בכורתו? ועוד, שאמר עשו ליצחק אביו, ויעקבני זה פעמים, אמר להם, בשעה הזאת אתם חייבים לקבל מלקות, שהאמנתם לדברי עשו ושקרתם לדברי יקב, שהרי הכתוב מעיד עליו ויעקב איש תם, ועוד כתוב תתן אמת ליעקב, אלא כך הוא ענינו של יעקב עם עשו, משום שעשו היה שונא את הבכורה בראשונה, והיה רוצה מיעקב שיקח אותה ממנו אפלו בלי כסף, זהו שכתוב ויאכל וישת ויקם וילך ויבז עשו את הבכרה]. וַיֵּזֶד יַעֲקֹב נָזִיד וַיָּבֹא עֲשָׂו מִן הַשָּׂדֶה וְהוּא עֵיף. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, וַיֵּזֶד יַעֲקֹב - הִנֵּה פִּרְשֻׁהּ שְׁהָרִי בְּשָׂבִיל הָאֵבֶל שֶׁל אֲבֵרָהֶם זֶה הָיָה, אֲבָל וַיֵּזֶד יִצְחָק נָזִיד הָיָה צְרִיחַ לְהָיִית! אֲלָא וַיֵּזֶד יַעֲקֹב נָזִיד, שֶׁהוּא הָיָה

יודע את השרש שלו באותו צד שנדבק בו, משום כך עשה תבשילים אדמים, עדשים תבשיל אדם, שהתבשיל הזה משפר את הפח והחזק של הדם האדם כדי לשפר את חזקו וכחו, ומשום כך עשה לו בחכמה כמו אותו הצבע האדם.

טקסט הזוהר

ועל ההוא תבשילא אודפן ליה לעבדא וזבין בכירותיה ליעקב. ובההיא שעתא ידע יעקב דבגין שעיר חד דיקרבון ישראל לגבי דרגא דיליה, יתהפך לעבדא לבנוי ולא יקטרג לון. ובכלא אזל יעקב לגביה דעשו בחכמה, בגין ההוא דרגא חכים דעשו, ולא יכיל לשלטאה ואתכפא ולא אסתאב (ביה) ביתיה ואיהו גגין עליה. (חסר, ומצאנו בספרא אחרינא וז"ל ויאמר עשו אל יעקב (בראשית כח) הלעיטני נא מן האדם האדם הזה. אמאי כתיב תרי זמני האדום, אלא, בגין דכל מה דאית ביה אדום, כמה דאת אמר (בראשית כה) ויצא הראשון אדמוני. ותבשילו אדום דכתיב מן האדום האדום הזה, וארעא דיליה אדומה דכתיב (בראשית לב) ארצה שעיר שדה אדום, וגוברין דיליה אדומין דכתיב, (בראשית לו) הוא עשו אבי אדום. ומאן דזמין לאתפרעא מניה אדום דכתיב (שיר השירים ה) דודי צח ואדום, ולבושיה אדום דכתיב, (ישעיה סג) מדוע אדום ללבושך, וכתיב (ישעיה סג) מי זה בא מאדום).

תרגום לעברית

ועל התבשיל ההוא נמכר לו לעבד ומכר בכורתו ליעקב, ובשעה ההיא ידע יעקב, שפושביל שעיר אחד שיקריבו ישראל לדרגה שלו, יתהפך לעבד לבנוי ולא יקטרג להם. ובכל הלה יעקב עם עשו בחכמה, משום אותה הדרגה של עשו החכם, ולא יכל לשלט, ונכנע ולא נטמא [בו] ביתו, והוא גגן עליו. [ויאמר עשו אל יעקב הלעיטני נא מן האדם האדם הזה, למה כתוב פעמים האדם? אלא משום שכל מה שיש בו אדם, כמו שנאמר ויצא הראשון אדמוני, ותבשילו אדם, שכתוב מן האדם האדם הזה, וארצו

אדמה, שכתוב ארצה שעיר שדה אדום, ואנשיו אדמים, שכתוב הוא עשו אבי אדום, ומי שעתיד להפרע ממנו אדם, שכתוב דודי צח ואדום, ולבושו אדם, שכתוב מדוע אדם ללבושך, וכתוב מי זה בא מאדום,]

טקסט הזוהר

אמר רבי יהודה, וכן בלכן אתחזי הכי, בגין דהא איהו חרשא הוה, כמה דכתיב (בראשית ל) נחשתי ויברכני יי בגללה, ואף על גב דיעקב אקרי גבר שלים, בגין כה הוה שלים עם מאן דאצטריה ליה למיהיה עמיה ברחמי הוה אזיל, ועם מאן דאצטריה למיהיה עמיה בדינא קשיא ובעקימו הוה אזיל, בגין דתרי (קמ"ו ע"א) חולקי הוו ביה, ועליה כתיב, (תהלים יח) עם חסיד תתחסד ועם עקש תתפתל. עם חסיד בסטרא דחס"ד, ועם עקש בסטרא דדינא קשיא, כלא כדקא יאות. (בראשית כו) ויהי רעב בארץ מלבד הרעב הראשון וגו'. רבי יהודה פתח ואמר, (תהלים יא) יי צדיק יבחן ורשע ואוהב (ר"ת נחש) חמס שנאה נפשו. כמה עובדוי דקודשא בריה הוא מתתקנו, וכל מה דאיהו עביד כלא על דינא וקשוט, כמה דכתיב, (דברים לכ) הצור תמים פעלו כי כל דרכיו משפט אל אמונה ואין עול צדיק וישר הוא.

תרגום לעברית

אמר רבי יהודה, וכן בלכן נראה כה, משום שהרי הוא היה מכשף, ככתוב (בראשית כ) נחשתי ויברכני ה' בגללה. ואף על גב שיעקב נקרא איש שלם, משום כה היה שלם, עם מי שהצטרף לו ללכת עמו ברחמים היה הולך, ועם מי שהצטרף לו ללכת עמו בדין קשה ובעקמימות היה הולך, משום ששני חלקים היו בו, ועליו כתוב (תהלים יח) עם חסיד תתחסד ועם עקש תתפתל. עם חסיד בצד החס"ד, ועם העקש בצד של הדין הקשה, הכל כפראוי. ויהי רעב בארץ מלבד הרעב הראשון וגו'. רבי יהודה פתח ואמר,

(שם יא) ה' צדיק יבחן ורשע ואהב [ר' ת נחש] חמס שנאה נפשו. כמה מעשי הקדוש ברוך הוא מתקנים, וכל מה שהוא עושה - הכל על הדין והאמת, כפתוב (דברים לב) הצור תמים פעלו כי כל דרכיו משפט אל אמונה ואין עול צדיק וישר הוא.

טקסט הזוהר

תא חזי, לא דן קודשא בריך הוא לאדם קדמא עד דפקיד ליה לתועלתיה, דלא יסטי לפיה ורעותיה לארח אחרא בגין דלא יסתאב. ואיהו לא אסתמר, ועבר על פקודי דמאריה ולבתר כן דן ליה דינא.

תרגום לעברית

בא ראה, לא דן הקדוש ברוך הוא את אדם הראשון עד שצוה אותו לתועלתו שלא יסטה לבו ורצונו לדרך אחרת כדי שלא יטמא, והוא לא נשמר, ועבר על מצוות אדונו, ואחר כן דן אותו בדין.

מקור ומהדורה

הטקסט הארמי והתרגום לעברית: אתר תורת אמת (toratemetfreeware.com) — © ר' פנחס ראובן שליט"א.

מופץ שלא למטרות רווח, בכפוף לרישיון Creative Commons ייחוס - שימוש לא מסחרי - שיתוף זהה 2.5 (CC BY-NC-SA 2.5):
creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/2.5

עיצוב הדף: זוהר היומי.